

PM Rotel IV (Dnr KS 2022/77)

Klargörande från skolborgarrådet angående Internationella Engelska skolan och elevers rätt att klä sig som de önskar

Skrivelse från Torun Boucher och Rashid Mohammed (båda V)

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.
Skrivelsen anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i promemorian.

Föredragande borgarrådet Isabel Smedberg-Palmqvist anför följande.

Ärendet

I skrivelsen framför Torun Boucher och Rashid Mohammed (båda V) att Stockholms skolor ska vara en plats där eleverna får känna sig trygga, sedda och uttrycka sig själva utan att känna rädsla för repressalier från lärare eller annan personal i skolan.

Skribenterna framför vidare att stadens skolor och förskolor ska främja lika rättigheter och möjligheter för alla barn, elever och studenter inom verksamheten samt att förskolor och skolor ska upprätta en plan mot kränkande behandling och att alla utbildningssamordnare ska arbeta med aktiva åtgärder mot diskriminering i enlighet med diskrimineringslagen.

I skrivelsen framförs vidare att rätten att klä sig som man vill handlar om individens frihet och integritet och den rättigheten är grundlagsskyddad i och med yttrandefriheten så länge man inte klär sig i kläder som kränker någon annan. Skollagen slår dessutom fast att rätten till elevens frihet och integritet skall genomsyra skolan. Skribenterna framför att Internationella Engelska skolan (IES) i Täby har ett strängt system för vilka kläder eleverna får bära och hur långa exempelvis deras kjolar får vara, trots skollagens syn på elevens friheter.

I skrivelsen framförs att IES har flertalet skolor i Stockholm och staden är inbegripen att sälja skolfastigheter till koncernen vilket kommer bidra till dess expansion i staden. Skribenterna anser inte att den värdegrund som IES vilar på bör gälla i Stockholms kommun utan självklart ska skollagen och vår grundlag vara vägledande i synen på elever.

Mot bakgrund av ovanstående anser Vänsterpartiet att skolborgarrådet bör genomföra en särskild granskning om det här också förekommer på IES skolor inom Stockholms stad. För att understryka vikten av granskningen anser skribenterna att skolborgarrådet också ska kalla in rektorerna för Internationella Engelska skolorna i Stockholm stad för att med dem diskutera och klargöra Stockholms synpunkt på elevernas friheter och rättigheter.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret anför att staden enligt skollagen har rätt till insyn i de skolor som är belägna inom kommunen. Stadens insyn ska huvudsakligen genomföras genom kommunikation och samverkan med de fristående skolorna. Stadens rätt till insyn ska dock inte förväxlas med tillsyn av fristående skolverksamhet, vilket Skolinspektionen ansvarar för. Vid insyn har staden inte rätt att granska om en verksamhet uppfyller de krav som följer av lagar och andra föreskrifter. Staden kan heller inte besluta om åtgärder som kan behövas för att den huvudman som bedriver verksamheten ska rätta eventuella fel som upptäckts vid insynen.

Mina synpunkter

I Stockholm ska alla barn och unga få utvecklas till fria och självständiga individer. En bra skolgång lägger grunden för det. När ungdomar mår bra presterar de också bättre i skolan. En förutsättning för en bra skolgång där eleverna trivs är att skolan präglas av trygghet och studiero. Det är emellertid viktigt att fastlägga vad Stockholms stad ansvarar för och vad som är nationella myndigheters ansvar. Stockholms stad är huvudman för stadens egna skolor, och har ingen tillsyn för fristående skolor. Den tillsynen sköts av Skolinspektionen. Det innebär att staden inte har någon rätt att granska eller ingripa i fristående skolors verksamheter.

Som stadsledningskontoret anför så arbetar Stockholms stad och stadens skolor med att främja lika rättigheter och möjligheter och har ett aktivt värdegrundarbete utifrån läroplaner och skollag. Skollagen är också tydlig med att utbildningen ska utformas utifrån individens frihet och integritet.

Rätten att ta på sig vad man vill skyddas av såväl skollagen som den grundlagskyddade yttrandefriheten. Frågan om klädregler har prövats ett flertal gånger av Skolinspektionen som anser att rättsläget är klarlagt. Man får inte kräva en viss klädsel av eleverna och man bör avstå från att rekommendera det.

Som stadsledningskontoret påpekar är det Skolinspektionens uppdrag att genom inspektion och tillståndsprovning se till att skolhuvudmän, kommunala eller fristående, sköter sina verksamheter enligt lagar och förordningar. Stockholms stad har inte den befogenheten och kan heller inte besluta om åtgärder som kan behövas för att den huvudman som bedriver verksamheten ska rätta eventuella fel som upptäckts vid insynen.

Skolinspektionen har inlett en granskning av det aktuella ärendet som kommer klargöra om huvudmannen agerat korrekt. Jag skulle välkomna en skolinspektion som var än mer aktiv och som hade möjlighet att agera skyndsammare.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Skrivelsen anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i promemorian.

Stockholm den 18 maj 2022

ISABEL SMEDBERG-PALMQVIST

Bilaga

Skrivelse om klargörande från skolborgarrådet angående Internationella Engelska skolan och elevers rätt att klä sig som de önskar

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Kommunstyrelsen

Särskilt uttalande gjordes av Rashid Mohammed (V) enligt följande.

Att svarande borgarråd enbart hänvisar till stadens brist på befogenhet att granska eller ingripa i fristående skolors verksamheter är ett svagt svar. Vi anser att skolborgarrådet kraftigare borde ha tagit avstånd från den värdegrund som Internationella Engelska skolan (IES) vilar på. Det borde ju vara en självklarhet, men när högerpartierna underlättar för friskolornas fortsatta etablering, och därmed utarmningen av skolan och välfärden, sätts grundläggande värden om rätten till elevens frihet och integritet ur spel.

Den pågående granskning som inletts av Skolinspektion framhålls som positivt i svaret. Vi instämmer i detta men anser att det är en miniminivå. Vänsterpartiet anser att det inte finns något som hindrar staden från att även ha en diskussion med IES rektorer inom Stockholm stad för att säkerställa att skolorna har ett aktivt värdegrundsarbete, självklart följer skollagen och vår grundlag i synen på elever. Särskilt angeläget är det nu då IES har flertalet skolor i Stockholm och den blågröna majoriteten är inbegripen att sälja skolfastigheter till koncernen vilket kommer bidra till dess expansion i staden. Mot bakgrund av ovanstående anser vi att den blågröna majoriteten helt inte ska sälja skolfastigheter till IES.

Vi anser att Stockholms stad måste kunna garantera att alla elever ska känna sig trygga i sina skolor, oavsett huvudman, och att ingen ska mötas av diskriminering.

Ersättaryttrande gjordes av Lisa Palm (Fi) med hänvisning till Vänsterpartiets särskilda uttalande.